

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Daňkovou v právní věci žalobce Z.K., bytem..., proti žalovanému Krajskému úřadu Plzeňského kraje, se sídlem Plzeň, Škroupova 18, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. června 2012 č.j. DSH/4721/12,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Magistrátu města Plzně (dále jen „magistrát“) ze dne 28.2.2012, č.j. MMP/048267/12, byl Z.K. uznán vinným naplněním skutkové podstaty přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) porušením ust. § 87 odst. 3 téhož zákona. Přestupku se měl dopustit tím, že „dne 5.1.2012 v době okolo 11:00 hodin v Plzni na vozovce pozemní komunikace Mikulášské náměstí, řídil osobní motorové vozidlo tovární značky VW GOLF RZ:..., přestože neměl platný posudek o zdravotní způsobilosti.“ Za uvedený přestupek byla žalobci udělena pokuta ve výši 5.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Dále byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 1.000 Kč.

K odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí rozhodl Krajský úřad Plzeňského kraje rozhodnutím ze dne 11.6.2012, č.j.: DSH/4721/12 tak, že změnil výrok rozhodnutí magistrátu tak, že dle ustanovení § 79 odst. 3 zákona č. 200/1999 Sb., o přestupcích, ve

znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), upustil od uložení povinnosti nahradit náklady řízení. Ve zbytku předmětné rozhodnutí magistrátu potvrdil.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včasnou žalobu, kterou k výzvě soudu doplnil. Požadoval zrušení rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí magistrátu. V žalobě uváděl, že si je vědom toho, že se dopustil přestupku. Učinil tak však neúmyslně. Původně lékařskou prohlídku měl a po policejní kontrole vše ihned druhý den napravil. Uložené sankce mají pro žalobce s ohledem na jeho zdravotní stav strašné následky, které popsal již v odvolání. Jezdí často do Fakultní nemocnice na kontroly a přijde-li o řidičský průkaz, bude muset používat sanitku, což zatíží zdravotnictví. Potřebuje si opatřovat léky od 4 lékařů umístěných na různých místech a za účelem vyzvednutí léků musí lékárny opakovaně navštívit, jelikož nikde nemají všechny léky, co má předepsané. V místě bydliště nemá v dostupné vzdálenosti možnost nakoupit, neboť nejbližší samoobsluha byla zrušena. Na všechna tato místa se bez auta nedostane. Podle jeho názoru by měl zákon lidi vychovávat a ne za neúmyslný přestupek takto tvrdě postihovat. Vzniklá situace je pro něj likvidační. Již tak je značně odkázán na pomoc manželky, která má rovněž různé zdravotní pohybové problémy, dcery, matky dvou dětí, pracující v dvanáctihodinových ranních a nočních směnách a dalších rodinných příslušníků. Uloženou sankcí bude mimo jiné odsouzen k tomu, že mimo lavičku 20 metrů od domu se nikam nedostane. Žalobcova manželka řidičský průkaz nevlastní a tak žalobce je ve značné míře odkázán na svůj automobil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě označil žalobu za nedůvodnou a navrhl, aby byla zamítnuta. Konstatoval dále, že přestupek žalobce byl prokázán a i přes žalobcovu tíživou životní situaci nelze uložené povinnosti (pokuty a zákazu činnosti) jakkoliv zmírnit. Poznamenal, že v době silniční kontroly měl žalobce posudek o zdravotní způsobilosti více než 10 měsíců neplatný a že sankce byly uloženy na samotné spodní hranici zákonné sazby. Žalovaný pak změnou rozhodnutí magistrátu ještě upustil od uložení povinnosti náhrady nákladů řízení.

V replice žalobce setrval na původní argumentaci, zdůraznil, že se dopustil přestupku, ale bez úmyslu. V závěru podání uvedl, že ví, že „všechny zákony mají pravdu a je snadné je použít, ale také snad existují polehčující okolnosti a změkčení nebo upuštění od trestu.“

Řízení ve správním soudnictví upravuje zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Při přezkoumání napadeného rozhodnutí samosoudkyně vycházela ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a napadené výroky rozhodnutí přezkoumala v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.). Ve věci samé v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodla bez jednání s výslovným souhlasem žalobce (č.l. 37 spisu) i žalovaného (č.l. 32 spisu).

Žalobce byl uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 4 zákona o silničním provozu z důvodu porušení § 87 odst. 3 téhož zákona.

Podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 4 zákona o silničním provozu *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a není držitelem platného posudku o zdravotní způsobilosti.*

Podle § 87 odst. 3 zákona o silničním provozu *držitel řidičského oprávnění, který není osobou uvedenou v odst. 1, je povinen se podrobit pravidelné lékařské prohlídce nejdříve 6 měsíců před dovršením 60, 65 a 68 let věku a nejpozději v den dovršení stanoveného věku, po dovršení 68 let věku pak každé dva roky.*

Podle § 125c odst. 4 písm. d) stejného zákona *za přestupek se uloží pokuta od 5.000 do 10.000 Kč, jde-li o přestupek mimo jiné podle odst. 1 písm. e) bod 4.*

Podle § 125c odst. 5 věty druhé zákona o silničním provozu *za přestupek podle odst. 1 písm. e) bod 4 se uloží zákaz činnosti od 6 měsíců do 1 roku.*

Podle § 125c odst. 8 zákona o silničním provozu *od uložení sankce podle odst. 4 až 7, s výjimkou odst. 6 písm. a), nelze v rozhodnutí o přestupku upustit.*

Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že žalobce v době a na místě ve výroku rozhodnutí magistrátu uvedených řídil motorové vozidlo, aniž měl platný posudek o zdravotní způsobilosti. Žalobce však namítá, že se tohoto jednání dopustil neúmyslně.

Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích *přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.* Podle § 3 téhož zákona *k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.* Podle § 4 odst. 1 zákona o přestupcích *přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí nebo* (písm. a) *nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl* (písm. b). Podle § 4 odst. 2 zákona o přestupcích *přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo* (písm. a) *věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn* (písm. b).

S ohledem na žalobní námitku zabýval se soud otázkou, zda žalobce jednal zaviněně, tedy zda správní orgány prokázaly úmysl či nedbalost. Vzhledem k tomu, že ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 4 zákona o silničním provozu nestanoví výslovně, že k odpovědnosti za tento přestupek je třeba zavinění úmyslné, postačí zavinění z nedbalosti.

Správní orgány shledaly žalobce vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 4 zákona o silničním provozu s tím, že přestupek spáchal v nevědomé nedbalosti (viz rozhodnutí magistrátu, str. 4, pátý odstavec shora). U této formy zavinění musí být naplněny kumulativně dva znaky (viz rozsudek NSS ze dne 7.8.2008, čj. 1 As 56/2008–66, dostupný na www.nssoud.cz). Zaprvé, že pachatel přestupku nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem – mezi stranami není sporu, že v nyní řešené věci je tento znak s ohledem na vyjádření žalobce naplněn. Zadruhé, že pachatel vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl vědět, že porušuje zákonem stanovenou povinnost. V rámci naplnění tohoto druhého znaku nevědomé nedbalosti se tedy vychází z

možné, nikoli reálné znalosti. Ta se zkoumá na základě objektivních okolností spojených se skutkem a subjektivních dispozic konkrétního pachatele, ale současně i možnosti předvídat způsobení poruchy nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10.1.2013, č.j. 8 As 34/2012-35, dostupný na www.nssoud.cz). Soud shledal i tuto druhou podmínku splněnou. Jak vyplývá z evidenční karty řidiče, žalobce je narozen v roce 1946. Součástí správního spisu je první potvrzení o lékařské prohlídce ze dne 27.6.2006, tedy potvrzení v souvislosti s dovršením 60 let věku. Žalobce tedy mohl a měl vědět, že vzhledem ke svému věku spadá do kategorie řidičů, kteří jsou v zákonem stanovených intervalech povinni podrobovat se pravidelné lékařské prohlídce.

Poukazoval-li žalobce na okolnost, že se domníval, že mu první lékařská prohlídka platí do 26.2.2012, což usuzoval i z toho, že během roku 2011 byl dvakrát policií kontrolován a jen jedna z kontrol jej upozornila na špatný formát potvrzení, zastává soud názor, že taková argumentace nemůže žalobce vyvinut. Evidentně bylo chybou Policie ČR, že porušení povinnosti žalobce vyplývající z ust. § 87 odst. 3 zákona o silničním provozu nezaznamenala již při těchto kontrolách. Současně však má soud za to, že pochybení policie nelze považovat za skutečnost, která by měla žalobce zvýhodňovat. Dovedeno ad absurdum by totiž porušení zákonem stanovených povinností v kombinaci s chybou policie bylo důvodem pro presumpci dobré víry na straně žalobce, s čímž se soud neztotožňuje. Navíc žalobce podle názoru soudu nezachoval ani potřebnou míru opatrnosti, protože bez racionálního důvodu z jednání policie vyvozoval, že je oprávněn řídit motorové vozidlo po dovršení věku 65 let bez zdravotní prohlídky. I z těchto důvodů proto lze souhlasit se správními orgány, že žalobce jednal zaviněně ve formě nevědomé nedbalosti.

Pokud žalobce uváděl, že chybu udělal z neznalosti zákona, vyšel soud z usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2002, sp. zn. I. ÚS 699/2000, který uvedl: „*Ústavní soud usuzuje, že stěžovatelovo tvrzení, že jednal v dobré víře a že mu nebylo prokázáno zavinění, nelze zakládat (odvozovat) na neznalosti právní úpravy. Zde platí tradiční zásada "neznalost zákona neomlouvá" ("ignorantia legis non excusat"). Ta je zajisté v právním státě nemyslitelná bez řádného vyhlášení normativního aktu stanoveným způsobem, tj. způsobem, jenž mimo jiné každému umožňuje se s tímto normativním aktem seznámit (srov. Veverka, Vl. - Boguszak, J. - Čapek, J.: Základy teorie práva a právní filozofie, Codex, Praha 1996, str. 24, 32)*“. Žalobce tedy měl znát své povinnosti, a pokud tomu tak nebylo, mohl se v případě pochybností obrátit na správní orgán.

Rovněž skutečnost, že žalobce hned následující den po policejní kontrole absolvoval lékařskou prohlídku, nemůže mít vliv na závěr, že se dne 5.1.2012 dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 4 zákona o silničním provozu, jelikož zdravotní způsobilost je povinen prokázat v den, kdy motorové vozidlo řídil.

Protože další formální znaky přestupku nejsou mezi účastníky řízení sporné, je z výše uvedeného zcela zřejmé, že žalobce svým zaviněným a protiprávním jednáním naplnil formální znaky skutkové podstaty přestupku a žaloba není z tohoto důvodu opodstatněná.

Žalobce v replice nad rámec žaloby konstatoval, že ví, že „všechny zákony mají pravdu a je snadné je použít, ale také snad existují polehčující okolnosti a změkčení nebo upuštění od trestu.“

K tomu soud předně uvádí, že podle § 72 odst. 1 s.ř.s. žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Podle § 71 odst. 2, věta druhá a třetí s.ř.s. žalobce může kdykoli za řízení žalobní body omezit. Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby. Pakliže bylo napadené rozhodnutí žalobci doručeno dne 13.6.2012 a replika vyhotovena až 27.12.2012 (k poštovní přepravě podána 31.12.2012, soudu doručena 2.1.2013), je mimo jakoukoliv pochybnost, že v tomto podání uplatněné žalobní body byly opožděné a soud se jimi nemohl zabývat.

Za vhodné však považuje v posuzovaném případě dodat, že polehčující okolnosti vzal v souladu s § 12 odst. 1 zákona o přestupcích v potaz již magistrát (vedle dalších fakt, že žalobce den po silniční kontrole se podrobil lékařskému vyšetření a byl shledán zdravotně způsobilým k řízení motorových vozidel) při úvaze o výši trestu a žalovaný se zabýval v napadeném rozhodnutí možností upuštění nebo snížení sankcí. Podle § 78 odst. 2 s.ř.s., rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odst. 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li také rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán a který soud případně vlastním dokazováním nikoli v zásadních směrech doplnil a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě. Žalobce takový postup v žalobě, avšak ani v replice výslovně nenavrhl. Ani případný včasný návrh však nemohl mít naději na úspěch, protože upuštění od sankce zapovídá § 125c odst. 8 zákona o silničním provozu a jak sankce pokuty, tak zákazu činnosti byly uloženy na samé spodní hranici zákonné sazby, což vylučovalo jejich snížení v mezích zákonem dovolených. Krajský soud zastává názor, že při užití moderačního práva ve smyslu § 78 odst. 2 s.ř.s., je soud vázán mezemi, které jsou zákonem stanoveny a které musejí být zcela stejné jako meze, které umožňují užití moderačního práva správnímu orgánu.

Z důvodů výše uvedených soud dospěl k závěru, že žaloba nebyla důvodná a proto ji v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl (výrok I.).

Náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. nepřiznal, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaný se práva na náhradu nákladů výslovně vzdal (výrok II.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení

rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 31. května 2013

JUDr. Jana Daňková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová